

SAMENWERKING WATERKETEN NOORDELIJKE VECHTSTROMEN

Regionaal Bestuursakkoord waterketen Noordelijke Vechtstromen

Regionaal Bestuursakkoord waterketen Noordelijke Vechtstromen tussen Waterschap Vechtstromen, gemeenten Borger-Odoorn, Emmen, Coevorden, Ommen en Hardenberg en Waterleidingmaatschappij Drenthe

Ondergetekenden

1. Burgemeester en wethouders van de gemeente Borger-Odoorn, vertegenwoordigd door wethouder Buijtelaar,
2. Burgemeester en wethouders van de gemeente Emmen, vertegenwoordigd door wethouder Van der Weide,
3. Burgemeester en wethouders van de gemeente Coevorden, vertegenwoordigd door wethouder Huizing,
4. Burgemeester en wethouders van de gemeente Hardenberg, vertegenwoordigd door wethouder Janssen,
5. Burgemeester en wethouders van de gemeente Ommen, vertegenwoordigd door wethouder Ter Keurst,
6. Het dagelijkse bestuur van Waterschap Vechtstromen, vertegenwoordigd door dagelijks bestuurslid Van der Veen,
7. Waterleidingmaatschappij Drenthe, vertegenwoordigd door directeur Glasbeek.

Hierna te noemen 'partijen'

Overwegende dat

1. In het landelijk Bestuursakkoord Water (BAW) uit 2011 afspraken zijn gemaakt door Rijk, IPO, VNG, UvW en Vewin over regionale samenwerking om de doelmatigheid in de waterketen verder te vergroten.
2. Partijen deze afspraken en doelen vertaald hebben naar een regionale opgave voor kostenbesparing (minder meerkosten), kwaliteitsverhoging, kwetsbaarheidsverlaging en duurzaamheid; en deze doelen voor de periode 2013-2016 in 2013 hebben vastgelegd in het Regionale Bestuursakkoord Water (RBAW).
3. Deze doelen niet specifiek zijn gemaakt, met uitzondering van het doel kostenbesparing: in 2013 is bepaald dat er vanaf 2020 € 4 miljoen jaarlijks structureel bespaard moet worden (minder meerkosten). Deze doelstelling is behaald.
4. Partijen een visie op de waterketen hebben vastgelegd in het Waterketenplan Noordelijke Vechtstromen.
5. Partijen een uitvoeringsprogramma 2013-2016 opgesteld hebben met 17 projecten om deze doelen te realiseren, dit programma vrijwel geheel is uitgevoerd en het besparingsdoel behaald is.
6. Uit de evaluatie (2015) blijkt dat verdergaande samenwerking loont, maar bijstelling van het RBAW nodig is om deze meerwaarde te verzilveren. De bijstelling betreft de punten: maatschappelijk belang centraal; meer focus op kwaliteit, kwetsbaarheid en duurzaamheid; flexibiliteit in het uitvoeringsprogramma; specialisatie en onderlinge dienstverlening mogelijk maken.
7. Er zich (maatschappelijke) ontwikkelingen voordoen die partijen stellen voor steeds complexere opgaven, zoals klimaatverandering; veranderde verhouding overheid-samenleving; grondstoffenschaarste en hogere eisen aan waterkwaliteit.
8. Om de kwaliteit van de leefomgeving blijvend te waarborgen en de kosten van de waterketen beheersbaar te houden, partijen moeten omgaan met de gevolgen van onder de punt 6 genoemde ontwikkelingen.
9. Partijen de overtuiging hebben dat zij in deze opgaven, gezamenlijk meer kunnen bereiken dan ieder afzonderlijk.
10. Voor de adequate aanpak van deze opgaven, partijen elkaar nodig hebben en van elkaar afhankelijk zijn. Ofwel vanwege kennis, ofwel schaalniveau of fysiek, omdat water zich niet aan grenzen houdt.
11. De kosten van de waterketen het komende decennium verder zullen stijgen, omdat de waterpartners voor grote opgaven staan als vervangingsinvesteringen en opvangen van de gevolgen van klimaatverandering en waterkwaliteitseisen.
12. Op basis van voorgaande punten de stuurgroep op 7 april 2016 uitgesproken heeft het commitment aan de samenwerking te willen continueren.

Verklaren overeen te zijn gekomen

Artikel 1 Definities

In deze overeenkomst wordt verstaan onder:

1. Waterketen: de keten van waterproductie (drinkwaterbedrijven en individuele waterwinning), waterverbruik (huishoudens, bedrijven en instellingen), inzameling en transport van afvalwater (gemeenten en waterschappen) en rioolwaterzuivering (waterschappen). Tevens de voorzieningen ten behoeve van het verwerken van overtollig hemelwater en het voorkomen van grondwateroverlast.
2. Besparen: Beperken van de kosten in de waterketen. De doelstelling voor gemeenten en waterschap is om de voorziene, autonome kostenstijging te beperken. De besparing moet in 2020 zijn bereikt en wordt gemeten ten opzichte van de in 2010 geraamde kostenontwikkeling.
3. Waterketenplan: plan dat de gezamenlijke visie op de waterketen Noordelijke Vechtstromen beschrijft en deze vertaalt naar doelen en inspanningen.
4. Uitvoeringsprogramma 2017-2020: Gezamenlijk document van voornoemde partijen waarin is vastgelegd welke inspanningen/projecten zij tussen 2017 en 2020 ondernemen om invulling te geven aan de doelen, tevens toelichting op en uitwerking van dit akkoord.
5. Specialisme: Afzonderlijke deeltaak, dienst of bekwaamheid binnen de waterketen, waarbij deze taak, dienst of bekwaamheid ook voor meerdere samenwerkingspartners wordt uitgeoefend.
6. Netwerkconstructie: één organisatie is belast met de uitvoering van een specifieke taak voor alle deelnemers, terwijl geen nieuwe organisatie wordt opgericht. Een deelnemer voert taken uit voor één of meerdere andere. Soms voeren meerdere deelnemers bepaalde taken uit voor de anderen, of voert zelfs elke deelnemer een taak uit voor alle anderen.
7. Dienstverleningsovereenkomst: een overeenkomst waarin belanghebbende partijen de te verlenen diensten, kosten en voorwaarden en risicomanagement vastleggen.
8. Programma: een tijdelijke verzameling van inspanningen, die gericht is op het nastreven van unieke en samenhangende doelen waar mensen met begrensde middelen aan samenwerken, in het licht van de strategie van de betrokken organisaties.
9. Structurele programmataak: terugkerende werkzaamheden ter ondersteuning van het uitvoeringsprogramma en de realisatie van de programmadoelen. Taakomschrijving zie bijlage.

Artikel 2. Doelen

1. Partijen hebben de ambitie om samen de volgende strategische doelen, zoals beschreven in het waterketenplan, te realiseren:
 - a. kwaliteit van de waterketen te verbeteren.
 - b. kwetsbaarheid in de waterketen te verminderen.
 - c. duurzaamheid en innovatie in de waterketen te versterken.
 - d. verdergaand kosten in de waterketen te besparen, door blijvend te zoeken naar kansen en mogelijkheden voor kostenreductie en efficiencyverbeteringen.
2. Strategische doelen zijn vertaald naar operationele doelen en inspanningen in het uitvoeringsprogramma 2017-2020.
3. Maatstaf voor doelrealisatie is het opleveren van projectresultaten. Deze worden altijd beoordeeld in relatie tot het operationeel doel waaraan zij geacht worden bij te dragen.

4. Partijen monitoren het resultaat van de inspanningen tijdens de looptijd van het uitvoeringsprogramma en intensiveren deze, dan wel initiëren nieuwe inspanningen zolang de operationele doelen niet zijn bereikt.
5. Partijen verleggen de aandacht in de nieuwe samenwerkingsperiode naar kwaliteit, kwetsbaarheid, duurzaamheid en structurele samenwerking in het vertrouwen dat kostenbesparing daaruit volgt.

Artikel 3. Uitgangspunten en randvoorwaarden

1. De wettelijke bevoegdheden van de afzonderlijke deelnemers blijven ongewijzigd.
2. Deze samenwerking heeft als uitgangspunt 'vorm volgt inhoud'. In de komende periode volstaat de vorming van een netwerkconstructie op basis van gelijkwaardigheid.
3. Partijen voeren de activiteiten zo efficiënt mogelijk uit. Vertrouwen in elkaars kwaliteiten en zo min mogelijk dubbel doen zijn hierbij het uitgangspunt.
4. Partijen streven naar flexibiliteit en slagvaardigheid om kansen en leermomenten te kunnen benutten.
5. Partijen maken afwegingen over investeringen en maatregelen op basis van een integraal perspectief op de waterketen en gaan altijd op zoek naar het meest kosteneffectieve scenario, ten behoeve van kostenoptimalisatie voor de burger. Als maatschappelijke winst leidt tot meerkosten voor één van de partijen, wordt dit onderling verrekend.
6. Elke partij is zelf verantwoordelijk voor de beoordeling van de gevolgen van de samenwerking voor de vennootschapsbelasting (VPB). Partijen zullen met het oog op de VPB niet meer dan de werkelijk gemaakte kosten in rekening brengen.

Artikel 4. De organisatie van de samenwerking

1. De samenwerking wordt aangestuurd via de volgende structuur:
 - a. stuurgroep: geeft *richting* aan de koers van de samenwerking.
 - b. managementoverleg: zorgt voor de *inrichting* van de samenwerking, vertaalt de koers naar benodigde mensen en middelen. Krijgt doelgebonden speelruimte om te wijzigen in het uitvoeringsprogramma en de bevoegdheid specialismen te organiseren.
 - c. coördinatiegroep: draagt zorg voor de coördinatie van de *verrichting van inspanningen* (projecten, programmamanagement en specialismen). Hiervoor zijn er respectievelijk
 - Projectgroepen.
 - Specialisten.
 - Programmteam.

Artikel 5. Mensen en middelen

1. Partijen stellen voor de uitvoering van het uitvoeringsprogramma beschikbaar:
 - a. capaciteit (inzet).
 - b. deskundigheid (kennis en vaardigheden).

- c. middelen (budget en faciliteiten), met uitzondering van WMD: participeert door inbreng van kennis en expertise, waar dit relevant is.
- 2. Inhuur derden verloopt in beginsel via de penvoerder, tenzij anders overeengekomen:
 - a. in geval van inhuur door de penvoerder worden inkoopvoorwaarden van de penvoeder gehanteerd.
 - b. de penvoerder levert in dit geval ondersteuning van de afdeling inkoop.
- 3. De kosten voor de samenwerking 2017-2020 bestaan uit verschillende onderdelen. Iedere partij draagt de kosten voor:
 - a. de eigen tijdsbesteding ten behoeve van de uitvoering van de projecten of structurele samenwerkingstaken uit het uitvoeringsprogramma, ofwel in levering van uren (voorkeur), ofwel door inhuur van de benodigde expertise, ofwel een combinatie van deze twee.
 - b. het organiseren van de samenwerking: programmamanagement.
 - c. specialisten (nader uit te werken in dvo's zoals bedoeld in artikel 1 lid 7) of onevenredige substantiële inzet voor structurele samenwerkingstaken.
 - d. externe inhuur, conform afgesproken verdeelsleutel (zoals bedoeld in artikel 5 lid 7).
- 4. Tenzij anders afgesproken, worden alle verrekenbare kosten (artikel 5 lid 3 b en d) in rekening gebracht aan de penvoerder, die deze vervolgens betaalt en verrekent op basis van de verdeelsleutel zoals bedoeld onder artikel 5 lid 7.
- 5. De verwachte verhouding van baten tussen waterschap en gemeenten wordt gesteld op 17/83.
- 6. Voor het inwoneraantal is peildatum 1 januari 2016 gehanteerd.
- 7. De vijf gemeenten verdelen de kosten als bedoeld onder artikel 5 lid 3 b en d onderling op basis van inwoneraantal en op basis van de verwachte baten als bedoeld in artikel 5 lid 5. Dit resulteert in de volgende verdeling: Waterschap Vechtstromen 17%, Gemeente Borger-Odoorn 8%, Gemeente Coevorden 12%, Gemeente Emmen 37%, Gemeente Hardenberg 20% en Gemeente Ommen 6 %.
- 8. Bij onderlinge dienstverlening wordt BTW in rekening gebracht.

Artikel 6. Monitoring en voortgangsbewaking

- 1. Op basis van monitoring rapporteert het managementoverleg jaarlijks aan de stuurgroep over de voortgang van het Bestuursakkoord. Deze rapportage valt samen met de rapportage voor landelijk niveau.
- 2. Eind 2019 vindt een programma-evaluatie plaats, op basis waarvan het vervolg bepaald wordt.

Artikel 7. Bijlagen

- 1. Bijlagen (1. Waterketenplan Noordelijke Vechtstromen, 2. Uitvoeringsprogramma 2017-2020) maken integraal onderdeel uit van dit Bestuursakkoord en vormen de basis voor individuele organisatieplannen als het Waterbeheerplan, Gemeentelijk Rioleringsplan en Drinkwatervoorzieningsplan.

Deze overeenkomst is geldig met ingang van 1 januari 2017

Ondertekening:

Gemeente Borger-Odoorn, namens deze wethouder Buijtelaar

Gemeente Emmen, namens deze, wethouder Van der Weide

Gemeente Coevorden, namens deze, wethouder Huizing

Gemeente Hardenberg, namens deze, wethouder Janssen

Gemeente Ommen, namens deze, wethouder Ter Keurst

Waterschap Vechtstromen, namens deze, dagelijks bestuurslid Van der Veen

Waterleidingmaatschappij Drenthe, namens deze, directeur Glasbeek